

Zalacsány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2026. (IV. 23.) önkormányzati rendelete

a falugondnoki szolgálatról

[1] A rendelet célja, hogy a falugondnoki szolgálat szabályozott keretek között elősegítse Zalacsány település lakói számára a településen hiányzó, alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutást, megoldja a rászorult személyek szállítási problémáját, biztosítsa a helyi adottságokhoz és sajátosságokhoz igazodó egyéni és közösségi szintű igények kielégítését, továbbá biztosítsa a település lakosságát érintő információk gyűjtését és továbbadását.

[2] A fenti célok elérése érdekében Zalacsány község Önkormányzata Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 60. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8a. pontjában, az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el.

Általános rendelkezések

1. §

(1) A rendelet hatálya kiterjed Zalacsány község közigazgatási területén élő lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező:

- a) magyar állampolgárokra,
- b) bevándorolt és letelepedett személyekre,
- c) hontalanokra,
- d) a magyar hatóság által menekültként elismert személyekre.

(2) A rendelet hatálya kiterjed a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény (továbbiakban: Szmvtv.) szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyekre, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmvtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát Zalacsány község területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint Zalacsány községben bejelentett lakóhellyel rendelkezik.

2. §

Zalacsány Község Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 115/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján a falugondnoki szolgáltatást térítésmentesen biztosítja.

Személyes szolgáltatások körébe tartozó alapfeladatok

3. §

A falugondnoki szolgálat keretében ellátandó személyes szolgáltatások körébe tartozó alapfeladatok:

- a) étkeztetésben való közreműködés,

- b) házi segítségnyújtásban való közreműködés,
- c) az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása,
- d) az óvodáskorú, iskoláskorú gyermekek szállítása,
- e) közreműködés a közösségi és szociális információk szolgáltatásában.

Közreműködés az étkeztetésben

4. §

(1) Az étkeztetésben történő közreműködés során a falugondnoki szolgáltatás igény szerint biztosítja az önkormányzat által biztosított napi egyszeri meleg étel (ebéd) házhoz szállítását.

(2) Az étel kiszállítása éthordóban történik, a csere éthordót, az étkezést igénybe vevőnek kell biztosítania.

Közreműködés a házi segítségnyújtásban

5. §

(1) A falugondnok, együttműködve a településen házi segítségnyújtást végző gondozóval, háziorvossal, a családsegítő szolgálattal és egyéb intézményekkel nyújt segítséget az igénybe vevőnek, hogy a saját lakókörnyezetében, otthonában az önálló életvitele fenntartásában, egészségi vagy egyéb okból származó problémája megoldására legyen képes. A falugondnoki szolgálat biztosítja a házi gondozó munkájába tartozó – nem szakmai jellegű – feladatok ellátását.

(2) A házi segítségnyújtás keretébe tartozó gondozási tevékenység során a falugondnok:

- a) segítő kapcsolatot alakít ki és tart fenn az ellátást igénybe vevővel,
- b) ellátja az orvos előírása szerinti alapvető gondozási feladatokat,
- c) közreműködik a személyi és lakókörnyezeti higiéné megtartásában,
- d) segítséget nyújt az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében, ami magába foglalja:
 - da) a bevásárlást,
 - db) gyógyszerkiváltást,
 - dc) tüzelő beszerzését és behordását,
 - dd) gázpalack cseréjét,
 - de) igény esetén, naponta a meleg étel házhoz szállítását,
- e) segít az ellátást igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásában,
- f) igény szerint hivatalos ügyet intéz,
- g) részt vesz az egyéni és csoportos szabadidős foglalkoztató és rehabilitációs programok szervezésében,
- h) gondoskodik arról, hogy az ellátást igénybe vevő, a számára szükséges szociális ellátásokat megkapja.

(3) A (2) bekezdés da) - dd) pontjában felsorolt feladatok teljesítéséhez szükséges költségeket átvételi elismervény ellenében az igénybe vevő köteles megelőlegezni, mellyel a falugondnok a teljesítést követően elszámol.

Közreműködés a közösségi és szociális információk szolgáltatásában

6. §

(1) A falugondnok, a helyi közösségi életbe történő csatlakozás és a szociális biztonság megvalósulása érdekében, megfelelő tájékoztatást nyújt a település lakói részére:

- a) a szociális és gyermekvédelmi törvényben meghatározott személyes gondoskodást nyújtó ellátásokkal és szolgáltatásokkal, valamint az egészségügyi ellátással kapcsolatban,
- b) az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások, illetve a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakellátásokról, azok feltételeiről és az igénybevétellel kapcsolatos eljárási kérdésekről.

(2) A falugondnok a közösségi információk szolgáltatásában történő közreműködés keretében önkormányzati leveleket, egyéb értesítéseket kézbesít, hirdetményeket helyez ki, információkat, tájékoztatókat szórólap formájában juttat el a lakosság részére.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása

7. §

(1) A falugondnoki szolgáltatás szerepe az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása során:

- a) az igénybe vevő háziorvosi rendelőbe, illetve egyéb egészségügyi intézménybe, illetve onnan lakóhelyre szállítása,
- b) a gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása.

(2) A szállítás során figyelembe kell venni:

- a) a háziorvos javaslatát
- b) az igénylő egészségi állapotát,
- c) a kezelés jellegét (szükséges, ajánlott, rehabilitációs jelleg vagy egyéb),
- d) az igénylő és családja szociális helyzetét.

(3) Az egészségi állapot, a kezelés jellege, valamint a szociális helyzet megítélése során szükség szerint ki kell kérni a háziorvos és a házi gondozó véleményét.

(4) A betegszállításhoz az engedélyt a polgármester adja meg szakrendelés és a kórház esetében.

A gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása

8. §

(1) A gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása az igénybe vevő személy számára a gyógyszer kiváltásával a gyógyászati segédeszköz beszerzésével, illetve azok házhozszállításával valósul meg.

(2) A gyógyszerkiváltás a vény falugondnoknak történő átadásával valósul meg, melynek költségeit az igénybe vevő köteles - átvételi elismervény ellenében - megelőlegezni, mellyel a falugondnok a teljesítést követően számol el.

Az óvodáskorú, iskoláskorú gyermekek szállítása

9. §

(1) Az óvodáskorú gyermekek szállítása azt jelenti, hogy szükség esetén meg kell oldani az önkormányzat közigazgatási területén lakó óvodáskorú gyermekeknek a (2) bekezdésben foglalt köznevelési intézménybe, illetve onnan vissza, a közigazgatási területen levő lakóhelyre történő szállítását. Az iskoláskorúak szállítása csak külön polgármesteri utasítás alapján végezhető.

(2) Az óvodai nevelést ellátó intézmény a Zalacsányi Csány László Óvoda (8782 Zalacsány, Dózsa György utca 2.). A szállítás kiterjed a köznevelési intézmény által szervezett rendezvényekre, táborokra, eseményekre, ünnepségekre történő szállításra is.

(3) A falugondnoki szolgálat a (2) bekezdésben foglaltakon kívüli köznevelési intézménybe történő rendszeres szállítási feladatot polgármesteri utasítás alapján végezhet.

A falugondnoki szolgáltatás keretében ellátandó közvetlen, személyes szolgáltatás kiegészítő feladatai

10. §

(1) A közvetlen személyes szolgáltatásokon belüli kiegészítő feladatai, a lakossági szolgáltatások:

- a) a közösségi, művelődési, sport-és szabadidős rendezvények szervezése, segítése,
- b) az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása,
- c) közreműködés a települési önkormányzat szociális, gyermekvédelmi és egyéb feladatainak megoldásában (pl. szociális tűzifa kijuttatása a jogosultaknak), együttműködés a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatókkal, intézményekkel.

(2) A falugondnok köteles végezni a művelődési és sporteseményekre, rendezvényekre a községet képviselő csapatok, civil szervezetek, egyesületek szállítását.

(3) Köteles a szervezésben részt venni, különösen a színház és múzeumlátogatások, kirándulások, gyógy- és egyéb fürdőlátogatások szervezése során. A helyi rendezvények, környező települések rendezvényein a részvétel biztosítása miatt elvégzi a szállítási feladatokat. Szállítja az érdeklődőket könyvtári kölcsönzés céljából, sporteseményre a résztvevőket, érdeklődőket.

(4) Az (2) és (3) bekezdés szerinti szállítási feladatok teljesítéséhez a polgármester előzetes engedélyre szükséges.

Egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása

11. §

(1) A falugondnoki szolgáltatás feladata a lakossági igények továbbítása a közös önkormányzati hivatal felé, valamint segítség nyújtása a különböző ellátások igényléséhez szükséges iratok beszerzésében.

(2) A hivatalos ügyek intézése érdekében a falugondnok az érintetteket az adott hivatalba, intézménybe (közös önkormányzati hivatal, járási hivatal, járásbíróság, közjegyző, földhivatal stb.) szállítja.

(3) Tájékoztatást ad arról, hogy milyen ügyekben hová kell fordulni, beszerzi a különféle nyomtatványokat, és a kérelmezőknek eljuttatja.

(4) Az igénybe vevő által kitöltött kérelmeket, nyomtatványokat, bejelentéseket eljuttatja a hivatalok részére.

(5) A falugondnok köteles az önkormányzat hirdetményeit, leveleit kézbesíteni, az önkormányzati hirdetőtáblákra kihelyezni.

Egyéb lakossági szolgáltatások biztosításában és egyéb alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés

12. §

- (1) Napi megélhetéshez szükséges termékek beszerzése, házhoz szállítása.
- (2) Nagybevásárlás elvégzése, vagy igénybevevők bevásárlásra szállítása. A falugondnok megszervezi a havonta egy alkalommal rendszeresen közlekedő vásárlási járatot. Az ettől eltérő időpontban történő vásárlásokat írásban kell kérelmezni.
- (3) Egyéb lakossági szolgáltatások, különösen bevásárló utak szervezése, háztartási gépek, berendezések javításának intézése, vetőmag-, táp-, terménybeszerzés, piacra, vásárra történő szállítása.
- (4) Szükség esetén beteglátogatásra szállítás, hozzátartozók szállítása temetésre, ballagásra, esküvői rendezvényre.
- (5) Segítséget nyújt a veszélyhelyzetek elhárításában, együttműködik a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal, igény esetén a krízishelyzetben lévő családok szakemberrel együtt történő látogatásában részt vesz.

Közreműködés az egyéb alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésben

13. §

- (1) Figyelemmel kíséri a lakosság, és különösen a veszélyeztetett családok életkörülményeit.
- (2) Különös figyelemmel kell a gyermekek helyzetére, esetleges gyermekbántalmazásra, a családon belüli erőszakra.
- (3) Köteles a fenntartót tájékoztatni, ha a (2) bekezdés szerinti eseményről szerez tudomást, vagy a veszélyeztetett családoknál romlást észlel az életvitelben.
- (4) A falugondnok együttműködik a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, ennek keretében
 - a) tájékoztatja a családgondozót a tevékenysége során tudomására jutott szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyekről, családokról,
 - b) közreműködik a Szolgálat által szervezett programokban,
 - c) technikai segítséget nyújt a családgondozó feladatai megvalósításához,
 - d) segíti a Szolgálatot a speciális támogató, önsegítő csoportok szervezésében, működtetésében.

A falugondnoki szolgálat által nyújtott – az önkormányzati feladatok megoldását segítő – közvetett szolgáltatások

14. §

- (1) Ételszállítás önkormányzati intézménybe, valamint a szünidei gyermekétkeztetési feladat ellátása miatti ételszállítás.
- (2) Az önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére.

(3) A falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása.

(4) Egyéb önkormányzati feladatokban való közreműködés (különösen árubeszerzés az önkormányzat és intézmények részére, közmunkaprogramban résztvevők tevékenységének koordinálása, távolabbi munkaterületre történő kiszállításuk, a köztemető, a közterületek, önkormányzati épületek rendezettségének, tisztaságának figyelemmel kísérése).

A falugondnoki szolgálat által nyújtott egyéb szolgáltatások

15. §

A falugondnoki szolgálat a gépjárművel a személyes szociális segítségnyújtást végezve egyúttal részét képezi annak a közlekedési rendszernek, amelynek révén a helyi lakosság általános szükségleteinek kielégítését az emberek szállításával segíti. A falugondnoki szolgálat közreműködik a településen élők tömegközlekedéshez való hozzájutásában.

A falugondnoki szolgáltatás igénybevétele

16. §

(1) A falugondnoki szolgáltatás keretében nyújtott ellátások igénybevétele iránti eljárás az igénylő kérelmére indul, mely kérelmet a falugondnoknál vagy a fenntartónál kell írásban vagy szóban előterjeszteni. Az ellátások esetében határozatot nem kell hozni. A szolgáltatás iránti igények kielégítésének lehetőségéről és módjáról (a racionális munkaszervezés szempontjai figyelembevételével) a polgármester dönt. A kérelem elutasítása esetén panasszal a képviselő-testülethez lehet fordulni.

(2) A falugondnok a tevékenységnaplóban dokumentálja tevékenységét, amelyről nyilvántartást köteles vezetni.

(3) A szolgáltatás biztosításáról vagy a kérelem elutasításáról, a szolgáltatás tartalmáról, a falugondnok köteles az igénylőt haladéktalanul tájékoztatni.

(4) A falugondnok elsősorban az alapfeladatnak minősülő szolgáltatásokat köteles ellátni, a kiegészítő feladatnak minősülő lakossági szolgáltatások és az önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatások csak akkor teljesíthetők, ha azok biztosítása az alapfeladatok ellátását nem veszélyezteti.

(5) A falugondnoki szolgáltatás igénybevétele térítésmentes.

A falugondnoki szolgálat ellátása

17. §

(1) A falugondnokot pályázat alapján határozatlan időre a Képviselő-testület nevezi ki és menti fel, míg az egyéb munkáltatói jogokat a polgármester gyakorolja. A falugondnok kinevezése és foglalkoztatása során a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A falugondnoki szolgáltatás folyamatos biztosítása nem szüneteltethető, a folyamatos működésről a polgármester a falugondnok távolléte esetén megfelelő képesítéssel rendelkező személlyel történő

helyettesítés, illetve másik szociális szolgáltatóval, intézménnyel, illetve annak fenntartójával kötött megállapodás révén gondoskodik.

(3) A falugondnoki szolgáltatás keretében ellátandó feladatokat a falugondnok, az önkormányzat által bérelt, közúti közlekedésre alkalmas műszaki állapotú gépjárművel látja el. A gépjármű üzemképes állapotáért a falugondnok a felelős, aki a gépjármű rendellenes használatából, valamint a falugondnok hibájából a gépjárműben vagy idegen dologban keletkezett károkért anyagi felelősséggel tartozik.

(4) A munkavégzés tárgyi feltételeit az Önkormányzat biztosítja.

18. §

(1) A falugondnok a feladatait a munkaköri leírásban, a falugondnoki szolgálat szakmai programjában, e rendeletben, valamint a polgármester utasításának megfelelően köteles ellátni. Tevékenységéről évente beszámol a képviselő-testületnek.

(2) A falugondnoki szolgáltatás körébe tartozó feladatok napi, heti, havi megszervezése – az előre bejelentett és idő közben felmerült igények ismeretében - a falugondnok feladata és felelőssége.

(3) A falugondnok a feladatellátás eredményességének, hatékonyságának növelése érdekében kapcsolatot tart az országos és vármegyei Falugondnoki Hálózattal és részt vesz ezen szervezetek által a falugondnokok és tanyagondnokok részére szervezett szakmai találkozók, továbbképzéseken együttműködik, az ellátási területén működő szociális, gyermekjóléti-gyermekvédelmi, egészségügyi, oktatási és munkaügyi szolgáltatókkal, intézményekkel.

19. §

Ez a rendelet 2026. július 1-jén lép hatályba.

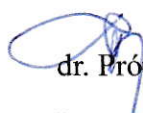

Nagy Lászlóné
polgármester

dr. Prótár Henrietta
jegyző

Kihirdetve:Zalacsány, 2026. április 23.

dr. Prótár Henrietta
jegyző

Részletes indokolás

Az 1–19. §-hoz

Előterjesztés

Zalacsány község Önkormányzata Képviselő-testületének 2026.04.22-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Zalacsány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2026. július 1. napi hatállyal falugondnoki szolgálat létrehozásáról döntött. A szolgálat bevezetésének célja, hogy a település lakossága – különösen az időskorú, mozgásukban korlátozott, valamint szociálisan rászoruló személyek – számára biztosított legyen az alapvető közszolgáltatásokhoz és szociális alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés. A rendelet kiadására a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 60. § (4) bekezdése és 92. § (1) bekezdése ad felhatalmazást, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 39. § (1)–(4) bekezdései szolgálnak szakmai alapul. A falugondnoki szolgálat részletes működését az önkormányzat e rendeletben szabályozza.

A rendelet 2026. július 1-jén lép hatályba, tekintettel arra, hogy a Sztv. 60. § (2) bekezdésének **2026. január 1-jétől hatályos módosítása** értelmében a falugondnoki szolgáltatás **az 1500 főnél kisebb állandó népességű településeken is létrehozható**. Mivel Zalacsány lakossága a 2026. január 1-jei hivatalos adatok szerint 1500 fő alatti, az önkormányzat e módosításra tekintettel döntött a szolgálat bevezetéséről.

A hatálybalépés időpontja egyúttal lehetőséget biztosít az önkormányzat számára a szolgáltatás működtetéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek – különösen a falugondnok alkalmazása, gépjármű beszerzése, pályázati források bevonása – megfelelő előkészítésére is. A falugondnoki gépjármű beszerzésére beadott pályázat elszámolása szempontjából szükséges a 2026.07.01. napjával induló falugondnoki szolgáltatásról szóló önkormányzati rendelet elfogadása.

Részletes indokolás

Az 1.-2. §-hoz

A rendelet területi és személyi hatályát szabályozza, meghatározva, hogy kik és milyen jogcímen vehetik igénybe a szolgálatot.

A 3–13. §-hoz

A falugondnoki szolgálat által nyújtott közvetlen személyes szolgáltatásokat, azok alap- és kiegészítő feladatait részletezi, beleértve az étkeztetést, házi segítségnyújtást, egészségügyi szállítást, hivatalos ügyek intézésének segítségét, közösségi programok támogatását.

A 14.-15. §-hoz

Az önkormányzati feladatokat segítő közvetett szolgáltatások körét rögzíti, különösen az információkövetítésre és anyagbeszerzésre vonatkozóan.

A 16.-17. §-hoz

A falugondnoki szolgáltatás igénybevételének módját és feltételeit szabályozza, valamint az igénylők és a falugondnok jogait és kötelezettségeit.

A szolgálat ellátásának, a falugondnok kinevezésének, munkáltatói jogkörök gyakorlásának és a feladatellátáshoz szükséges eszközök biztosításának részletes szabályait tartalmazza.

A 18. §-hoz

A rendelet hatálybalépésére vonatkozó rendelkezéseket rögzíti, tekintettel a jogszabályi háttér változására és az előkészítési időszükségletre.

Előzetes hatásvizsgálat a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §(1) bekezdése alapján:

A rendelet tervezet címe: a falugondnoki szolgálatról

Társadalmi-gazdasági hatása: rászoruló lakosság közszolgáltatásokhoz történő hozzáféréseinek biztosítása

Költségvetési hatása: állami normatíva igénylése a szolgáltatáshoz

Környezeti, egészségi hatása: -

Adminisztratív terheket befolyásoló hatása: -

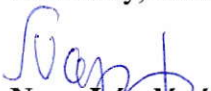
Egyéb hatása: -

A rendelet megalkotásának szükségessége: falugondnoki szolgáltatás önkormányzati rendelet alapján működtethető

A rendelet megalkotása elmaradása esetén várható következmények: falugondnokigépjármű beszerzésére beadott pályázat visszafizetésre kerül.

A rendelet alkalmazásához szükséges feltételek: -

Zalacsány, 2026.04.16.

Nagy Lászlóné
polgármester

